

Od dzisiaj rusza lustracja urzędników. Obejmie ponad 40 tys. osób

https://www.rp.pl/urzednicy/art38663351-od-dzisiaj-rusza-lustracja-urzednikow-obejmie-ponad-40-tys-osob?fbclid=IwAR0K92CgI0-u3FvKZuqkxegZ09VGO28UAxD_WGoB5wGl-kHpeFkuh0IQW0M

Członków korpusu służby cywilnej oraz urzędników państwowych czeka lustracja. Nowe przepisy wchodzi w życie od wtorku 27 czerwca 2023 roku.
mat

Publikacja: 27.06.2023 18:24

Siedziba IPN w Warszawie - Foto: PAP/Leszek Szymański

W poniedziałek nowelizacja ustawy o służbie cywilnej została opublikowana w Dzienniku Ustaw. Jak pisaliśmy na łamach "Rzeczpospolitej", w pierwotnym założeniu miała usprawnić nabory w służbie cywilnej

i uelastycznic godziny pracy. Za sprawą rządowej autopoprawki, wprowadzonej jeszcze przed złożeniem projektu do Sejmu, może doprowadzić do natychmiastowego zwolnienia starszych urzędników.

Nowelizacja zakazuje dalszego zatrudnienia w korpusie służby cywilnej osobom, które "w okresie od dnia 22 lipca 1944 r. do dnia 31 lipca 1990 r. pracowały lub pełniły służbę w organach bezpieczeństwa państwa lub były współpracownikami tych organów w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 18 października 2006 r. o ujawnianiu informacji o dokumentach organów bezpieczeństwa państwa z lat 1944–1990 oraz treści tych dokumentów". - Powyższe przepisy oznaczają niemożność kontynuowania stosunków pracy osób już zatrudnionych, wypełniających powyższe przesłanki, oraz wykluczają zatrudnienie takich osób w przyszłości - czytamy na stronie Sejmu.

Zgodnie z zapisami nowelizacji kierownicy urzędów, nie później niż w terminie 7 dni od dnia wejścia w życie przepisów mają obowiązek przekazać prezesowi Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu listy wszystkich zatrudnionych członków korpusu służby cywilnej oraz urzędników państwowych i innych pracowników, o których mowa w ustawie o pracownikach urzędów państwowych, urodzonych przed dniem 1 sierpnia 1972, w celu sprawdzenia treści złożonych przez nich oświadczeń. Prezes IPN w terminie do 5 miesięcy od dnia otrzymania listy, przekaże zwrótnie kierownikom urzędów informacje o osobach, które złożyły oświadczenia potwierdzające pracę, służbę lub współpracę z organami bezpieczeństwa państwa. Stosunki pracy tych osób wygasną po upływie 30 dni od dnia otrzymania przez kierownika urzędu informacji od Prezesa IPN.

Urzędnicy, którzy pracowali lub współpracowali z organami bezpieczeństwa PRL, stracą posady.

Co więcej, zgodnie z nowymi przepisami, osoby, które do tej pory nie składały oświadczeń lustracyjnych będą obowiązane do ich złożenia w terminie 30 dni od dnia wejścia w życie ustawy. W przypadku zadeklarowania pracy, służby lub współpracy z organami bezpieczeństwa ich stosunki pracy wygasną po upływie 15 dni od dnia złożenia oświadczenia. Po upływie terminu do złożenia oświadczenia lustracyjnego wygasną również stosunki pracy osób, które były zobowiązane do jego złożenia, a tego nie zrobiły.

Środowiska prawnicze jeszcze na etapie procedowania ustawy w parlamencie alarmowali, że takie rozwiązania mogą być niezgodne z konstytucją. Negatywne stanowisko wyraziła Naczelna Rada Adwokacka. – Wygaszenie stosunków pracy ma następować bez jakiegokolwiek indywidualnej oceny poszczególnych przypadków, nie będzie też podlegać sądowej kontroli – zauważył w uchwale Przemysław Rosati, prezes NRA.

Stanowisko adwokatów podzielił rzecznik praw obywatelskich. – Niedopuszczalne jest w demokratycznym państwie prawnym przyznanie ustawodawcy prawa do tego, aby tworzył rozwiązania prowadzące do przekreślenia dorobku życiowego i zawodowego tych pracowników, którzy nie naruszyli prawa – podkreśla prof. Marcin Wiącek w opinii do projektu.

Szacuje się, że lustracja może objąć ponad 40 tys. urzędników.